

Nga koleksioni:
Kur Qeniet Takohen

From the Collection:
When Species Meet

Galeria Kombëtare e Kosovës
National Gallery of Kosovo

Nga Koleksioni:
Kur Qeniet Takohen
From the Collection:
When Species Meet

Galeria Kombëtare e Kosovës
National Gallery of Kosovo

Hyrje
Introduction
4—7

Koleksioni
Collection
9—64

Biografitë
Biographies
67—77

Pamjet të Ekspozitës
Exhibition Views
81—116

Indeksi
Index
117—124

Arti ka një histori të ndërthurur ngushtë me përfaqësimin e jetës dhe identitetit, si dhe të pozitë së njerëzve në raport me qeniet jo-njerëzore. Kjo ekspozitë ka pikënisje prezantimin e kafshëve në artet pamor për një periudh të gjatë kohore e cila përfshinë vepra nga fundi i shekullit të 20-të të cilat janë pjesë e koleksionit të Galerisë Kombëtare të Kosovës. Veprat e përzgjedhura përshkojnë përfaqësimin e thjeshtë të kafshëve duke i paraqitur ato në mjedise imagjinare dhe reale dhe duke mjegulluar hierarkitë mes qenieve.

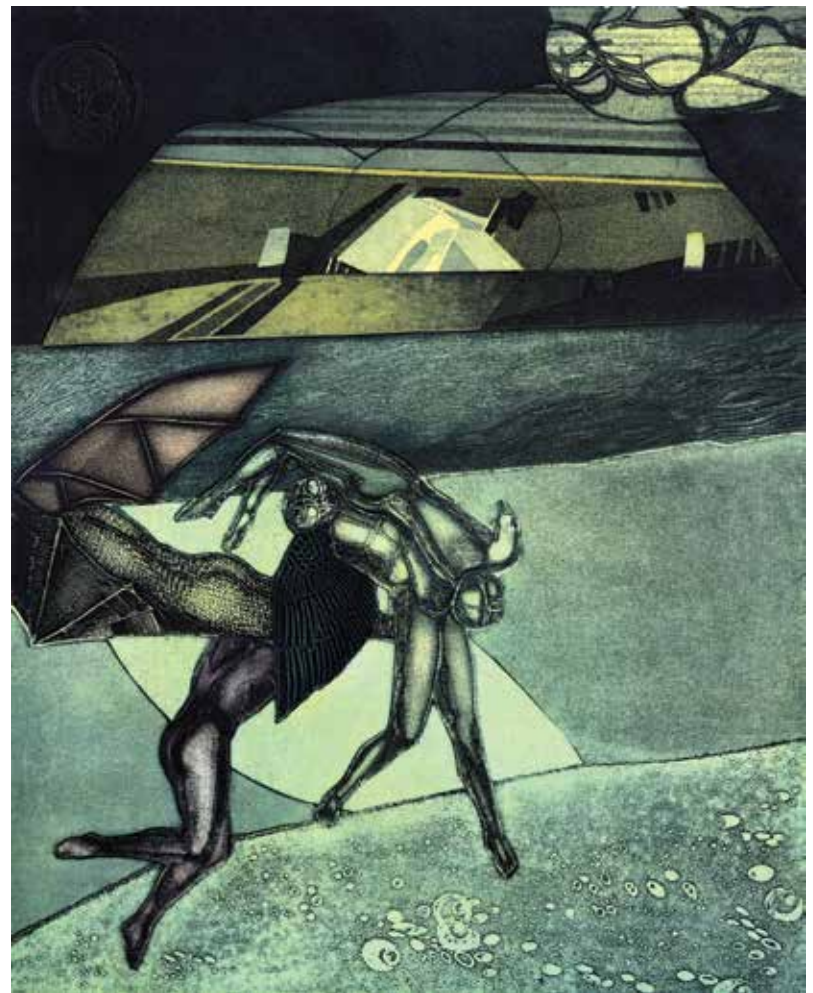
Ndër vite, imazhet e kafshëve kanë marrë rol të rëndësishëm në ekspolorimet artistike, shpesh duke kapërcyer racionalen e duke i dhënë jetë të re krijesave që na mundësojnë të vëmë në pyetje ekuilibrin ekologjik. Në veprat e Tahir Emras dhe Ivan Lovrenčić dallojmë një qasje e cila e vë në qendër njeriun, e që theksohet më tutje në pikturat e Florika Ket dhe Adem Kastratit, të cilat përshkruajnë ndërlidhjen e njerëzve dhe kafshëve në përditshmërinë e mjediseve rurale. Piktura e Mikel Gjokajt dhe skulpturat e Radoslav Musa Miketić dhe Dragoljub Adžić, mistifikojnë dhe materializojnë me cilësi antropomorfe qeniet njerëzore dhe ato jo-njerëzore. Të tre artistët i referohen figurës mitologjike greke Ikarus, që u shua pasi fluturoi shumë afër diellit i cili i shkriu krahët prej dylli. Figurat e zogjve që shpesh simbolizojnë lirinë, komunikimin dhe migrimin, janë një motiv i përsëritur në një numër veprash duke përfshirë vizatimet e Zoran Jovanović Dobrotin, Isak Asllanit dhe Fevzi Tufekçit.

Në librin e saj rreth njerëzve dhe kafshëve, *Kur Qeniet Takohen*, prej nga ekspozita e ka marrë titullin, autorja Donna Haraway shkruan: “figurat nuk janë paraqitje apo ilustrime didaktike, por nyje apo nyje material-semiotike në të cilat trupa dhe kuptime të ndryshme bashkëformësojnë njëra-tjetrën”. Duke shqyrtuar tjetërsimin dhe bashkëjetesën, ekspozita kthehet në një fole takimesh të ndryshme në artin pamor dhe krijon hapësirë për të zbuluar ndërlidhjen e të gjitha formave të jetës brenda natyrës.

Art has an entwined history of representing life and identity, as well as the human positions in relation to other non-human beings. This exhibition takes as its point of departure the long-standing inclusion of animals in visual art through time as found in the permanent collection of the National Gallery of Kosovo, featuring works from the late 20th century. The selected works go beyond merely representing animals as they are depicted in imaginary and real environments, blurring the hierarchies between species.

Animal imagery has evolved into a significant artistic exploration, often transcending rationality and giving new life to creatures that enable us to question ecological balance. A human-centric perspective is evident in the works of Tahir Emra and Ivan Lovrenčić, and it is emphasized in the paintings of Florika Ket and Adem Kastrati which depict the interconnectedness between humans and animals in everyday rural environments. The painting of Mikel Gjokaj and the sculptures by Radoslav Musa Miketić and Dragoljub Adžić, mystify and reify both human and nonhuman animals with anthropomorphic qualities. All three artists reference the Greek mythological figure Icarus, who perished after flying too close to the sun which caused his wax wings to melt. The figures of birds that often symbolizes freedom, communication and migration, is a recurring motif in a number of works such as the drawings of Zoran Jovanović Dobrotin, Isak Asllani and Fevzi Tüfekçi.

In her book about people and animals *When Species Meet*, from which the exhibition draws its title, the author Donna Haraway writes: “figures are not representations or didactic illustrations, but rather material-semiotic nodes or knots in which diverse bodies and meanings co-shape one another”. By examining otherness and cohabitation, the exhibition turns into a nest of different encounters, creating the space to explore the interconnectedness of all life forms within nature.

Mikel Gjokaj (1946)
Pa titull/Untitled, 1977
grafikë/ print, 50×60 cm

Mikel Gjokaj (1946)
Pa titull/Untitled, 1977
grafikë/ print, 60×50 cm

Nysret Salihmixhiqi (1931–2011)
Figura/ The Figure, 1978
pikturë/ painting, 74×98 cm

Nysret Salihmixhiqi (1931–2011)
Kalorësi/ The Horseman, 1965
pikturë/ painting, 87×104 cm

Helmutrud Nyström (1939–2021)
Dëshmitarët e martesës/ Wedding witnesses, 1986
 teknikë e kombinuar/ mixed media, 75.6×68 cm

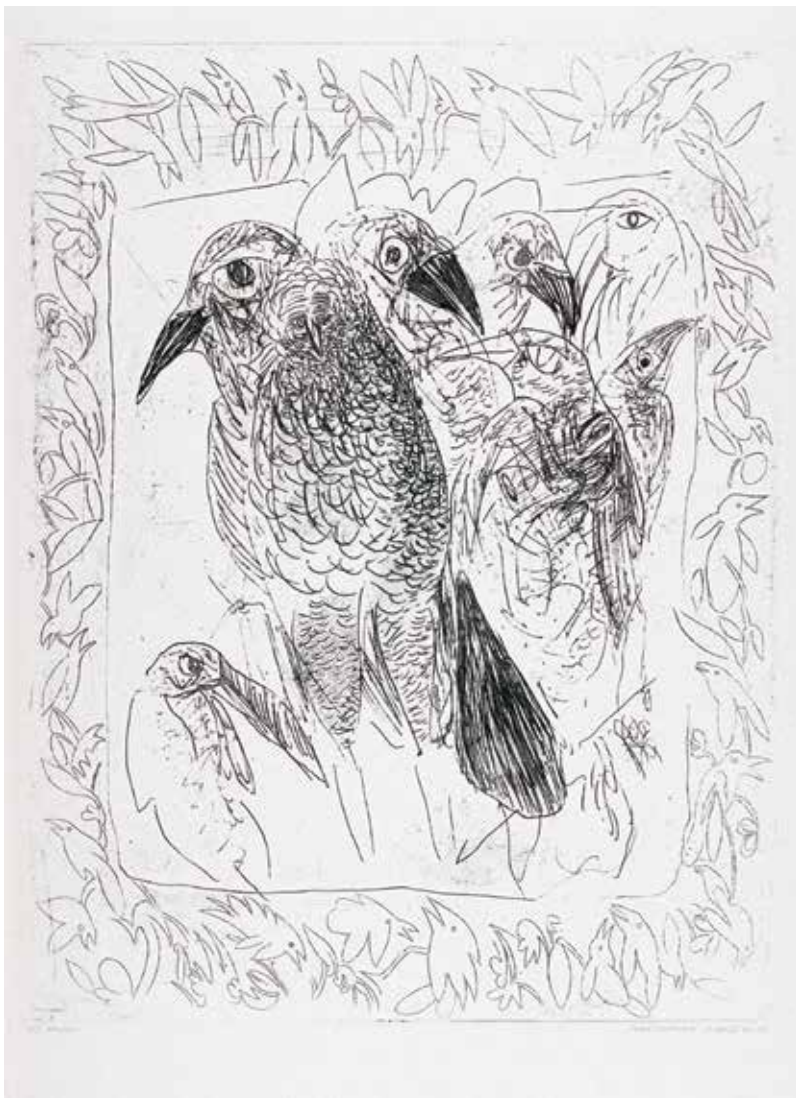
Helmutrud Nyström (1939–2021)
Festimi i të korrave/ The Harvest Celebration, 1985
 teknikë e kombinuar/ mixed media, 64×80.5 cm

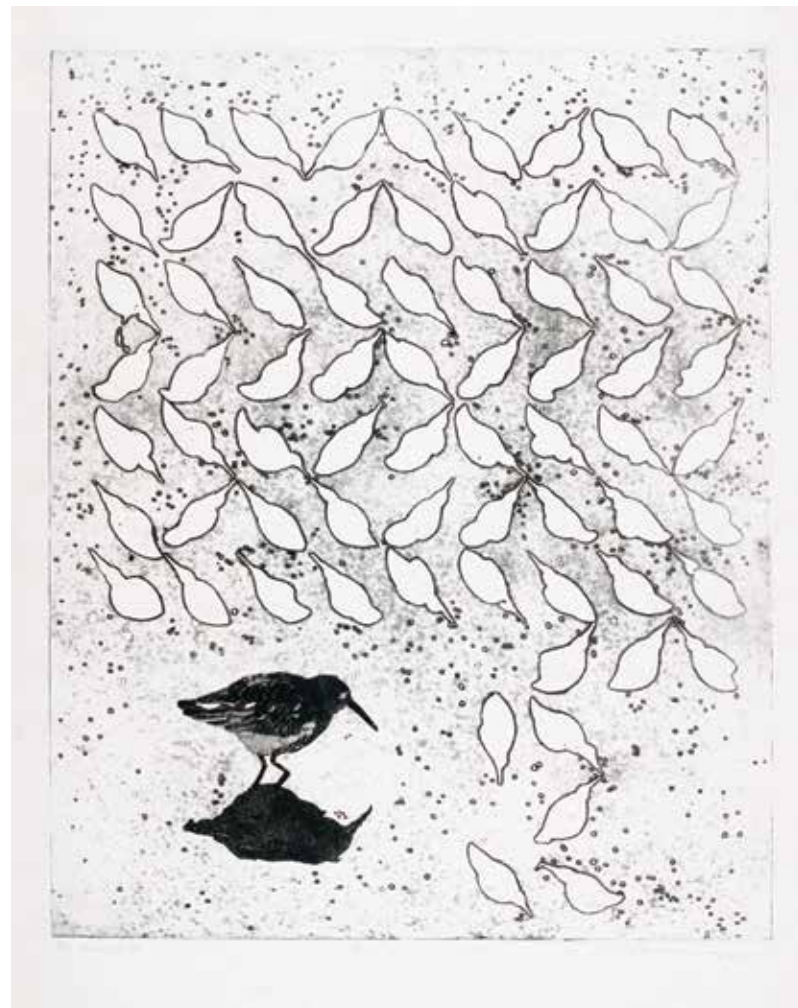
Zoran Karalejić (1937)
Pa titull/ Untitled
skulpturë/ sculpture, 30×34×21 cm, 42×50×28 cm

Zoran Jovanović Dobrotin (1942–2016)
Zogjtë/ Birds, 1981
grafikë/ print, 55×75 cm

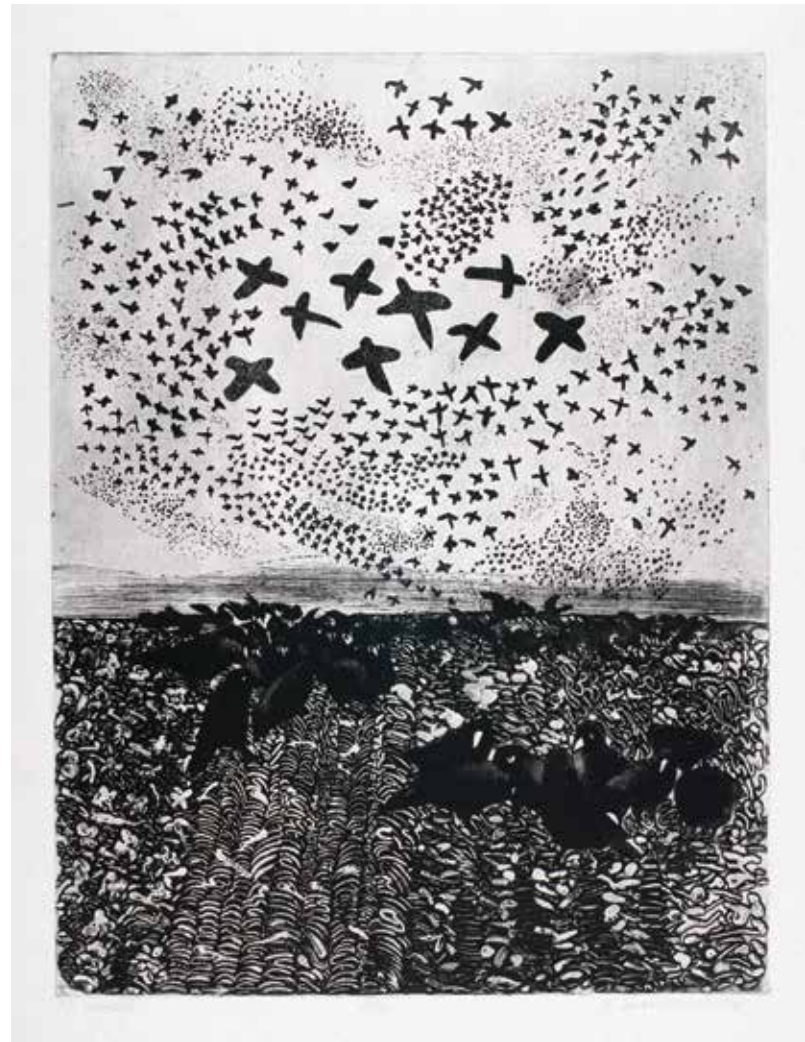
Zoran Jovanović Dobrotin (1942–2016)
Zogjtë/ Birds, 1981
grafikë/ print, 53×75 cm

Zoran Jovanović Dobrotin (1942–2016)
Zogu IV/ Bird IV, 1968
grafikë/ print, 55×75 cm

Zoran Jovanović Dobrotin (1942–2016)
Zogjtë/ Birds, 1981
grafikë/ print, 56×75 cm

Zoran Jovanović Dobrotin (1942–2016)
Zogjtë/ Birds, 1981
grafikë/ print, 53×75 cm

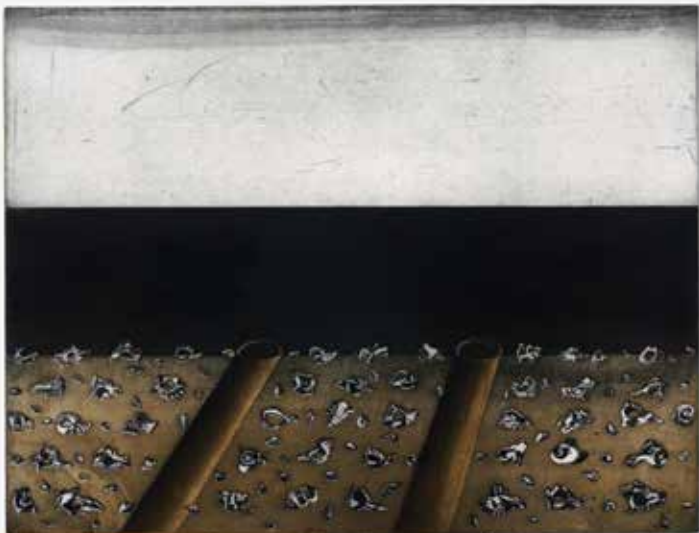
Zoran Jovanović Dobrotin (1942–2016)
Zogu III / Bird III
grafikë/ print, 78×106 cm

Agim Çavdarbasha (1944–1999)
Zogu / Bird, 1975
skulpturë/ sculpture, 32×32×26 cm

Emir Dragulj (1939–2002)
Kalorësi dhe kulla/ The Horseman and the Tower, 1981
teknikë e kombinuar/ mixed media, 75×53 cm

Bogdan Borčić (1926–2014)
Bregu i detit / Sea Shore, 1976
teknikë e kombinuar/ mixed media, 76×56.5 cm

Bogdan Borčić (1926–2014)
Lutje / Prayer, 1977
teknikë e kombinuar/ mixed media, 56.5×76 cm

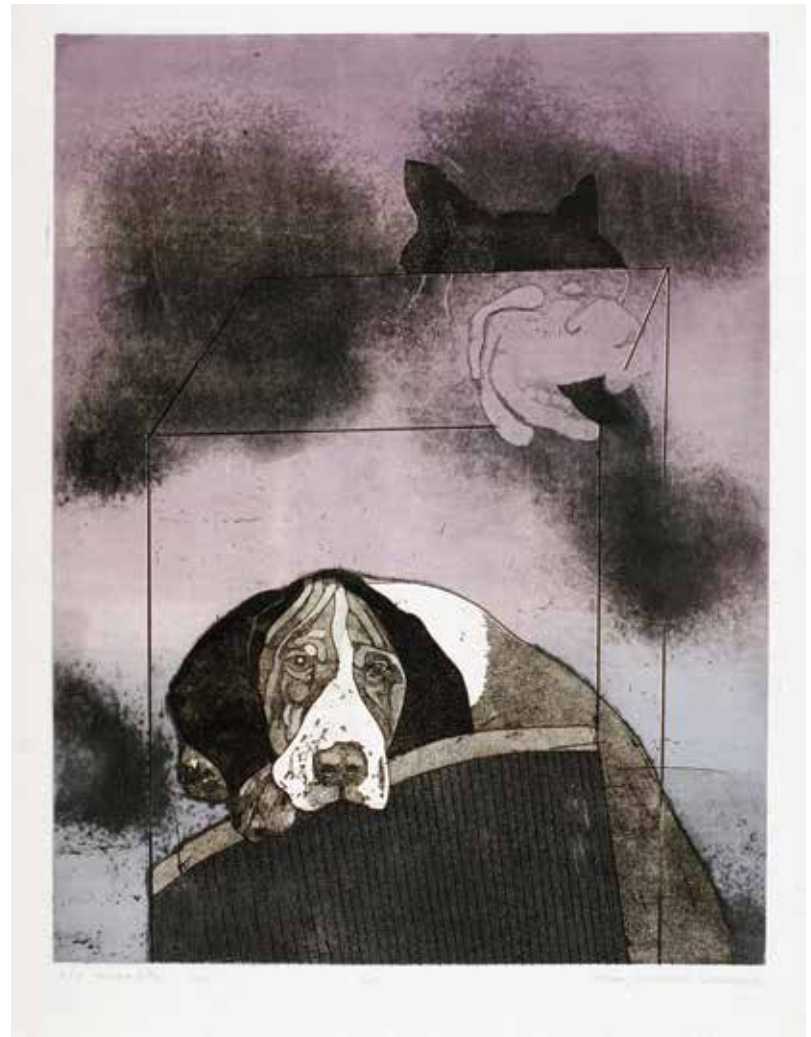
Radoslav Musa Miketić (1929)
Pa titull/Untitled, 1978
skulpturë/ sculpture, 164×93×157 cm

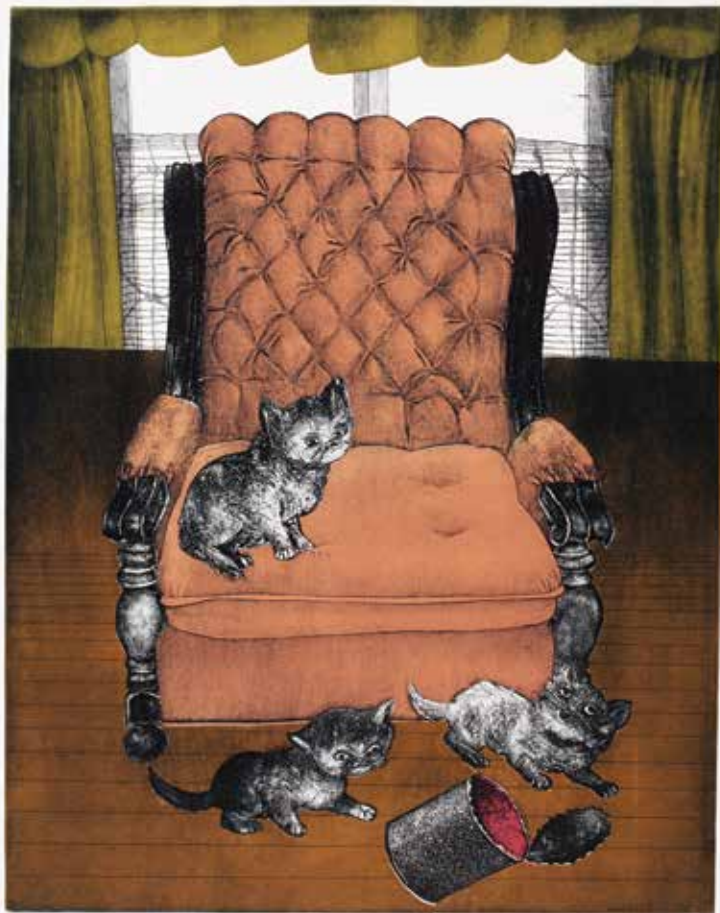
Ivan Lovrenčić (1917–2003)
Vjeshta / Autumn, 1981
teknikë e kombinuar/ mixed media, 44.5×62.5 cm

Ivan Lovrenčić (1917–2003)
Macja / The Cat, 1981
teknikë e kombinuar/ mixed media, 62.5×44.5 cm

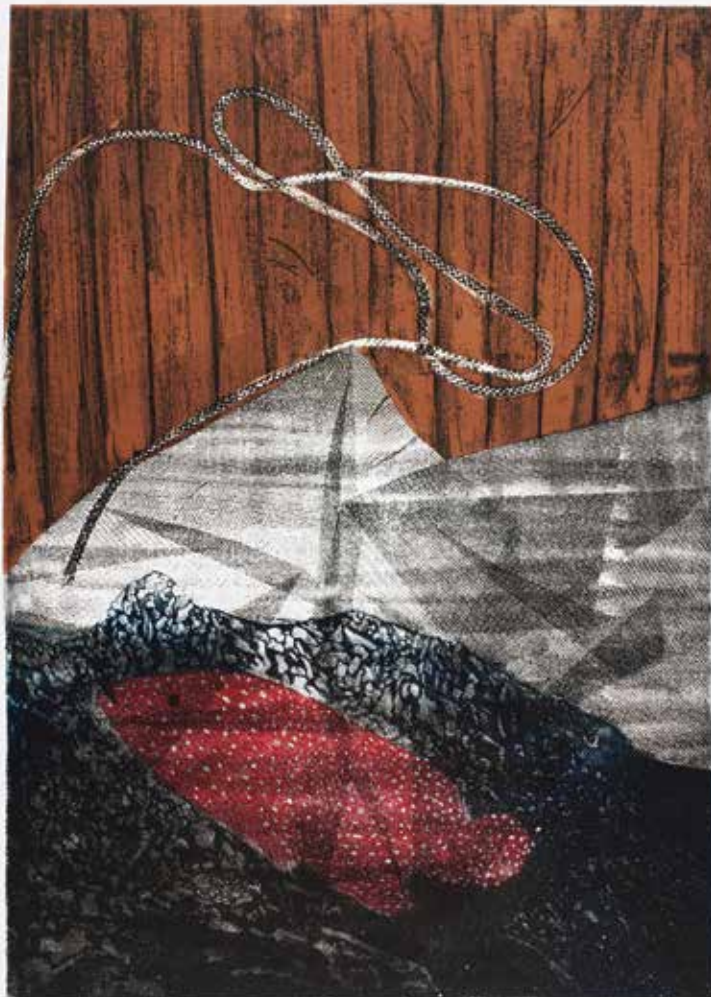

Zoran Jovanović Dobrotin
Qeni / The Dog, 1974
grafikë/ print, 53×75 cm

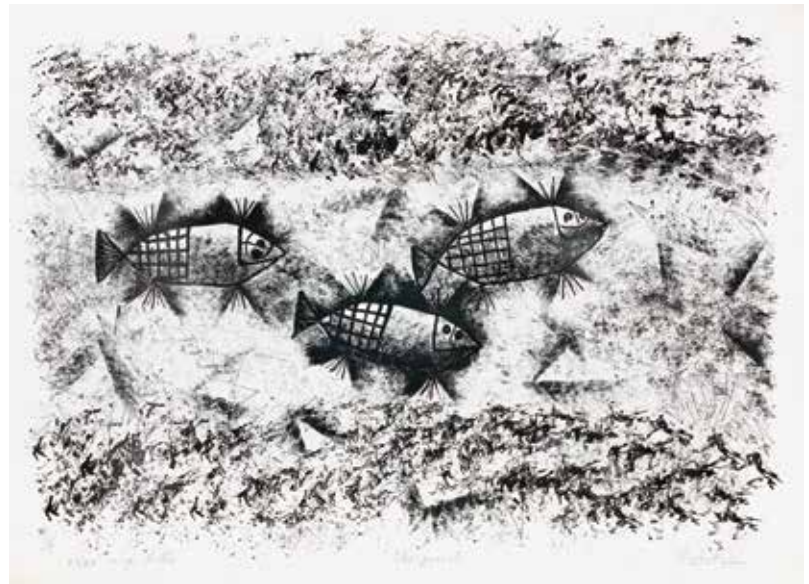
5/15 "Macet e maceve" Hyrije Krypa 1981

Hyrije Krypa (1945)
Macet/ Cats, 1981
 grafikë/ print, 53.5×75 cm

6/15 "Peshku e kuz" Hyrije Krypa 1980

Hyrije Krypa (1945)
Peshku/ The Fish, 1980
 grafikë/ print, 53.5×75 cm

Ibrahim Kodra (1918-2006)
Tre peshqit/ Three Fishes, 1960
litografi/ lithography, 65×48.5 cm

Fevzi Tüfekçi (1948)
Pëllumbi I / The Pigeon I, 1982
 grafikë/ print, 51×74 cm

Fevzi Tüfekçi (1948)
Pëllumbi II / The Pigeon II, 1982
 grafikë/ print, 51×74 cm

Nysret Salihmixhiqi (1931–2011)
Pa titull/ Untitled
pikturë/ painting, 59×42 cm

Nysret Salihmixhiqi (1931–2011)
Pa titull/ Untitled
pikturë/ painting, 56.5×32 cm

Florika Ket (1920–1995)
Ngarkimi i misrit / Loading of Corn, 1968
pikturë / painting, 99×80 cm

Hysni Krasniqi (1942)
Xixëllonjat / Fireflies, 1978
akuatintë / aquatint, 56×76 cm

Isak Asllani (1945)
Bariu/ The Shepherd
pikturë/ painting, 80×64 cm

Sava Sandić (1915–2016)
Zogjtë dhe lopët/ Birds and Cows, 1985
skulpturë/ sculpture, 27×30 cm

Adem Kastrati (1933–2000)
Loja/ Game, 1973
pikturë/ painting, 63×50 cm

Isak Asllani (1945)
Çerdhja/ The Nest
pikturë/ painting, 32×26 cm

Zoran Karalejić (1937)
Zogu/ The Bird, 1974
skulpturë/ sculpture, 42×50×28 cm

Sava Sandić (1915–2016)
Delet/ Sheeps, 1985
skulpturë/ sculpture, 27×30 cm

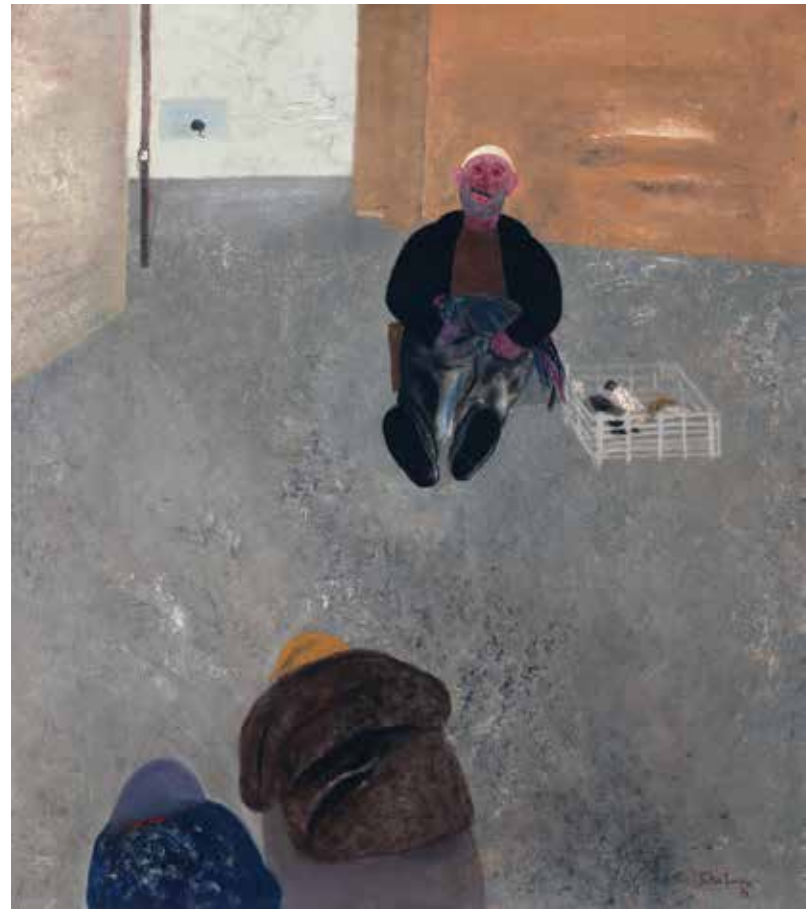
Adem Kastrati (1933–2000)
*Nëna me femijë në ahër/
A Mother with Her Child in the Stable*, 1989
pikturë/ painting, 81×65 cm

Lizzie Lundberg (1928–2018)
Kafshët e vogla/ Little Animals, 1986
teknikë e kombinuar/ mixed media, 41×40 cm

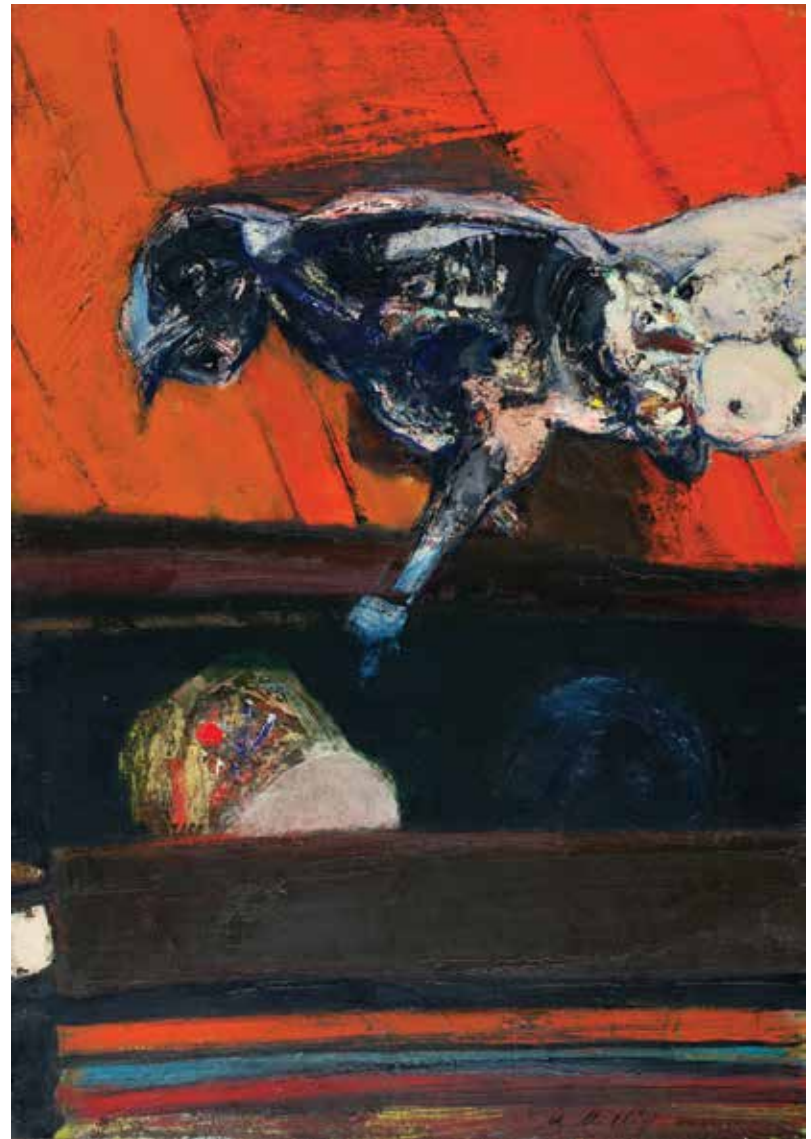
Helmutrud Nyström (1939–2021)
Fryma mbi tokë/ Wind on the land, 1982
teknikë e kombinuar/ mixed media, 75.5×63 cm

Tahir Emra (1938–2024)
Shitësi i Pulave / Chicken Seller, 1978
pikturë/ painting, 70×80 cm

Zef Toçi (1941–2021)
Marimanga/ Spider, 1978
pikturë/ painting, 142×102 cm

Muslim Mulliqi (1934–1998)
Zogu/ The Bird
pikturë/ painting, 70×100 cm

Stevan Knežević, (1940–1995)
I shëmtuari/ The Ugly One, 1976
 grafikë/ print, 30×30 cm

Stevan Knežević
Trubadur/ Troubadour, 1973
 teknikë e kombinuar/ mixed media, 30×30 cm

Biografite
Biographies
67-77

Dragoljub Adžić (1941)
Ikarus, 1974
qeramikë/ ceramic, 60×30×23 cm

1.

Dragoljub Adžić

(1941, Serbi) përfundoi Shkollën e Lartë të Artit në Novi Sad, kreu studimet pasuniversitare në Akademinë e Arteve të Aplikuara në Beograd dhe specializimin dyvjeçar për skulpturë dhe qeramikë në Paris. Për shumë vite, ai ka punuar si skenograf në projekte të ndryshme televizive. Është fitues i shumë çmimeve nivel lokal, rajonal dhe ndërkombëtarë, përfshirë Çmimin e Tetorit të qytetit të Novi Sadit për arritje në artet pamore.

Dragoljub Adžić (1941, Serbia) graduated from the High School of Art in Novi Sad, pursued postgraduate studies at the Academy of Applied Arts in Belgrade, and completed a two-year specialization in ceramics and sculpture in Paris. For many years, he worked as a set designer for various television projects. He is the recipient of numerous local, regional, and international awards, including the October Award of the city of Novi Sad for achievements in visual arts.

2.

Isak Asllani

(1945, Kosovë) u diplomua në Akademinë e Arteve të Bukura në Beograd në vitin 1972, dhe aty përfundoi edhe studimet pasuniversitare në vitin 1975. Asllani punon me media të ndryshme duke

përfshirë vizatimin, pikturën dhe skulpturën. Ai ka realizuar një numër ekspozitash personale dhe ka marrë pjesë në shumë ekspozita kolektive që nga viti 1974. Asllani ka fituar çmime ndërkombëtare, përfshirë Medaljen e Bronztë për Skulpturë në Salonin SNBA, Paris, në vitin 2006.

Isak Asllani (1945, Kosovo) graduated from the Academy of Fine Arts in Belgrade in 1972, where he completed his post-graduate studies in 1975. Asllani works across various media including drawing, painting, and sculpture. He has held several solo exhibitions and participated in numerous group shows since 1974. Asllani has received international awards, including the Bronze Medal for Sculpture at the Salon SNBA, Paris, in 2006.

3.

Bogdan Borčić

(1926–2014, Slloveni) u diplomua në Akademinë e Arteve të Bukura në Lubjanë në vitin 1950 dhe përfundoi studimet pasuniversitare në pikturë nën udhëheqjen e Gabrijel Stupica. Objekte nga jeta e tij personale, veçanërisht rreth vetive vizuale të kërmijve dhe guaskave të detit, ishin motivi i tij kryesor nga viti 1970 deri në 2014. Ai shfaqte me kujdes guaska dhe objekte të mbledhura gjatë jetës së tij, duke i transformuar ato gradualisht në pika. Borčić

ka fituar shumë çmime, dhe veprat e tij janë pjesë e koleksioneve të njohura në Slloveni dhe jashtë saj.

Bogdan Borčić (1926–2014, Slovenia) graduated from the Academy of Fine Arts in Ljubljana in 1950, and completed postgraduate studies in painting with Professor Gabrijel Stupica. Objects from his personal life around the visual properties of snails and seashells, became his primary motif from 1970 until 2014. He meticulously features seashells and objects collected throughout his life, slowly transforming the seashell and the sea snail into a dot. Borčić received many awards, and his works are part of prominent collections in Slovenia and abroad.

4.

Agim Çavdarbasha¹ (1944–1999, Kosovë) ishte një figurë kyçe në artin modern të Kosovës, i njohur për skulpturat e tij. Ai studioi në Akademinë e Arteve të Bukura në Beograd dhe Lubjanë mes viteve 1964 dhe 1971. Në veprat e Çavdarbashës hasim një sërë punimesh me referenca abstrakte, si ato me sfera dhe kube, ose grupe formash, megjithëse artisti ishte më i interesuar për format organike: figurën njerëzore, portretet dhe kafshët.

Agim Çavdarbasha (1944–1999, Kosovo) was a pivotal figure in modern art in Kosovo, renowned for his sculptures. He studied at the Academy of Fine Arts in Belgrade and Ljubljana between 1964 and 1971. In Çavdarbasha's oeuvre we encounter a series of works with abstract relations, such as those with spheres and cubes, or of groups of shapes, although the artist was in fact more interested in organic forms: the human figure, portraits, and animals.

5.

Emir Dragulj (1961–2002, Bosnje dhe Hercegovinë) u diplomua në Akademinë e Arteve të Bukura në Beograd në vitin 1963, dhe specializoi në École Nationale Supérieure des arts Visuels de La Cambre në Bruksel. Ai dha mësim në Fakultetin e Arteve të Bukura në Beograd, ku më vonë u bë profesor i rregullt. Veprat e tij me rrënjë në artin e grafikes, eksplorojnë kufirin midis ëndrrës, mendjes, materialit dhe procesit. Në vizionin e Draguljit, subjektet e tij shkojnë përtej përvojave të zakonshme dhe janë afër mundësisë së mishërimit, riparaqitjes dhe sublimimit në shkallën më të lartë.

¹ Maliqi, Shkëlzen. "Agim Çavdarbasha (1944–1999)." *documenta* 14, September 10, 2017. Accessed September 1, 2024. <https://www.documenta14.de/en/notes-and-works/25725/agim-cavdarbasha-1944-1999->

Emir Dragulj (1961–2002, Bosnia and Herzegovina) graduated from the Academy of Fine Arts in Belgrade in 1963 and specialized at the École Nationale Supérieure des arts Visuels de La Cambre in Brussels. He taught at the Faculty of Fine Arts in Belgrade, eventually becoming a full professor. His works, rooted in graphic arts, explore the boundary where dream, mind, material, and process intersect. In Dragulj's vision, his subjects go beyond ordinary experiences and are close to the possibility to incarnate, to reappear, to sublimate in the highest degree.

6.

Tahir Emra (1938–2024, Kosovë) u diplomua në Akademinë e Arteve të Bukura në Beograd në vitin 1966 dhe më vonë u bë profesor në Akademinë e Arteve në Prishtinë. Ai gjithashtu dha mësim në vizatim dhe pikturë në Universitetin e Tetovës nga viti 1994 deri në 2004. Emra është një nga artistët e gjeneratës së parë të Kosovës i cili njihet për peizazhet e tij të gjalla, interieret dhe natyrat e qeta. Në ciklet e tij me të hershme, ai u përqendrua në motivet kosovare, peizazhet dhe kompozimet me tema sociale, të cilat evoluon në vepra ekspresive dhe abstraksion gjeometrik.

Tahir Emra (1938–2024, Kosovo) graduated from the Academy of Arts in Belgrade in 1966 and later became a professor at the Academy of Arts in Prishtina. He also taught drawing and painting at the University of Tetova from 1994 to 2004. He is one of Kosovo's first generation visual artists and is known for his vibrant landscapes, interiors, and still lifes. In his early cycles, he focused on Kosovar motifs, landscapes, and socially themed compositions, which evolved into expressive works and geometric abstraction.

7.

Mikel Gjokaj (1946, Kosovë/ Itali) studioi në Shkollën e Lartë të Arteve të Bukura në Prishtinë nga viti 1962 deri në 1967. Më vonë studioi në Fakultetin e Arteve të Bukura në Beograd, ku u diplomua në pikturë në vitin 1974. Në vitin 1975 u shpërngul në Romë, ku vazhdon të jetojë dhe të punojë. Gjokaj ka marrë pjesë në shumë ekspozita, dhe në vitin 2010 realizoi një ekspozitë antologjike në Romë, në bashkëpunim me Galerinë Ulisse Contemporary Art.

Mikel Gjokaj (1946, Kosovo/ Italy) studied at the High School of Fine Arts in Prishtina from 1962 to 1967. Later at the Faculty of Fine Arts in Belgrade, where he graduated in painting in 1974. In 1975, he moved to Rome, where he continues

to live and work. Gjokaj has participated in numerous exhibitions, and in 2010 he held a major anthological exhibition in Rome in the collaboration of Ulisse Gallery Contemporary Art.

8.

Zoran Jovanović Dobrotin

(1942, Kosovë) u diplomua në Akademinë e Arteve të Aplikuara në Beograd dhe përfundoi studimet pasuniversitare në vitin 1972. Ai ishte profesor në Fakultetin e Arteve në Prishtinë gjatë viteve 1980. Jovanović-Dobrotin punoi në pikturë, grafika dhe vizatim, i njohur për stilin e tij shprehës që është tregues i interesit që ai kishte për kafshë.

Zoran Jovanović Dobrotin (1942, Kosovo) graduated from the Academy of Applied Arts in Belgrade, completing his postgraduate studies in 1972. He was a professor at the Faculty of Arts in Pristina during the 1980s. Jovanović-Dobrotin worked in painting, graphics, and drawing, known for his expressive style that conveyed his interest in animals.

9.

Adem Kastrati

(1933–2000, Kosovë) ishte ndër piktorët e parë në Kosovës pas Luftës së Dytë Botërore. Kastrati u diplomua në Akademinë Pedagogjike të Arteve Figurative në

Shkup në vitin 1965. Punimet përqendohen në tema sociale, veçanërisht në jetën rurale të Kosovës, duke përzier natyrën me figurën e njeriut të zakonshëm. Në qendër të kompozimeve të tij, ai vendos figurimin, veçanërisht figurën njerëzore e cila përmban një identitet social të karakteristikave të mjedisit shqiptar. Fillimisht ai punoi me ngjyra të vajit e me vonë zhvilloi një teknikë të veçantë duke përdorur ngjyrat e dheut dhe duke krijuar vepra me elemente të forta socio-antropologjike.

Adem Kastrati (1933–2000, Kosovo) was among the first generation of post-World War II Kosovar painters. Kastrati graduated from Pedagogical Academy of Figurative Arts in Skopje in 1965. His works focused on social themes, particularly the rural life of Kosovo, blending nature with the figure of the common man. In the epicenter of the compositions of his works, the author fixes the figuration, in particular the human figure, which possesses a social identity with characteristics of the Albanian environments. Kastrati initially worked with oil paints and later developed a distinctive technique using earth colors, creating works with strong socio-anthropological elements.

10.

Florika Ket

(1920–1995, Serbi) ishte një

artiste folk dhe autodidakte, e dalluar për pikturat që detajojnë me kujdes të veçantë përditshmërinë në jetën rurale të fshatit të saj. Ket ishte pjesë e grupit të artisteve gra nga Uzdin të cilat filluan të eksplorojnë dhe shprehin folklorin rumun përmes artit të tyre gjatë viteve 1960. Ato u fokusuan në transferimin e motiveve tradicionale nga qilimat dhe përparëse të thurura me dorë në letër dhe kanavacë, duke ruajtur në mënyrë efektive narrativat kulturore përmes artit pamor.

Florika Ket (1920–1995, Serbia) was a self-taught folk artist, known for her paintings that meticulously detail everyday rural life in her village. Ket was part of a group of women artists from Uzdin who began to explore and express Romanian folklore through their art during the 1960s. They focused on transferring traditional motifs from handwoven rugs and aprons onto paper and canvas, effectively preserving cultural narratives through visual art.

11.

Zoran Karalejić²

(1937, Kosovë/ Serbi) studioi skulpturë në Akademinë e Arteve të Bukura në Prishtinë me profesorin Agim Çavdërbasha. Ai punoi në Fakultetin e Arteve të Bukura në Prishtinë deri në vitin 1999. Gjatë regjimit të

Milloseviçit, praktika e tij artistike u politizua. Edhe pse kryesisht ishte një skulptor modernist, në vitet 1990 ai mori porosi për të realizuar shumë statuja realiste të heronjve dhe intelektualëve kombëtarë serbë, si statuja e Vuk Karadžićit përpara Fakultetit të Filologjisë në Prishtinë.

Zoran Karalejić (1937, Kosovo/Serbia) studied sculpture at the Academy of Fine Arts in Pristina with the professor Agim Cavderbasha. He worked at the Faculty of Fine Arts in Pristina until 1999. During the Milosević regime, his artistic practice was politicized. Though he was primarily a modernist sculptor, in the 1990s he was commissioned to do many realist statues of Serbian national heroes and intellectuals, such as the Vuk Karadžić statue placed in front of the Faculty of Philology in Pristina.

12.

Stevan Knežević

(1940–1995, Serbi) u diplomua në Akademinë e Arteve të Bukura në Beograd në vitin 1966 dhe fitoi titullin master në vitin 1969. Karriera e tij mësimore në të njëjtën institucion filloi në vitin 1980,

²

Krasniqi, Erëmirë. The National Gallery Oral History Project / Galeria Kombëtare Projekti i Historisë Gojore. 2018.

duke arritur titullin profesor i rregullt në vitin 1993. Ai ishte një artist multidisiplinar, duke punuar në medime të ndryshme duke përfshirë skulpturë, grafikë, pikturë, performancë, dhe literaturë.

Stevan Knežević (1940–1995, Serbia) graduated from the Academy of Fine Arts in Belgrade in 1966 and earned his master's degree in 1969. His teaching career at the same institution began in 1980, leading to his appointment as a full professor in 1993. He was a multidisciplinary artist whose work spanned sculpture, graphics, painting, performance art, and literature.

13.

Hysni Krasniqi

(1942, Kosovë) u diplomua në Degën e Arteve Grafike në Akademinë e Arteve të Bukura në Beograd, duke përfunduar studimet në vitin 1969 dhe duke marrë titullin e magjistraturës në vitin 1979. Krasniqi luajti një rol kyç në formimin e Akademisë së Arteve të Bukura në Prishtinë që nga themelimi i saj në vitin 1974, duke u bërë më pas profesor i plotë i arteve grafike. Trupi i tij i punës, i karakterizuar nga saktësia dhe thellësia, është ekspozuar gjerësisht si brenda Kosovës ashtu edhe ndërkombëtarisht, duke e bërë atë një kontributues të rëndësishëm në skenën e artit kosovar.

Hysni Krasniqi (1942, Kosovo) graduated from the Department of the Graphic Arts, at the Academy of Fine Arts in Belgrade, earning his degree in 1969 and a master's in 1979.

Krasniqi played a pivotal role in shaping the Academy of Fine Arts in Prishtina from its inception in 1974, eventually becoming a full professor of graphic arts. His body of work, marked by its precision and depth, has been exhibited widely both within Kosovo and internationally, making him a key contributor to the Kosovo's art scene.

14.

Hyrije Krypa

(1945, Kosovë) u diplomua në Akademinë e Arteve Figurative në Universitetin e Prishtinës. Që nga viti 1980, ajo është anëtare e Shoqatës së Arteve Figurative të Kosovës. Grafikat e Krypës shpesh pasqyrojnë narrativat personale dhe kulturore si grua, ndërsa disa të tjera përqendrohen veçanërisht në kafshët.

Hyrije Krypa (1945, Kosovo) graduated from the Academy of Figurative Arts at the University of Prishtina. Since 1980, she has been a member of the Association of Figurative Arts of Kosovo. Krypa's graphics often reflect personal and cultural narratives as a woman, and others have a special focus on animals.

15.

Ibrahim Kodra

(1918–2006, Shqipëri) ishte një artist i shquar shqiptar, puna e të cilit ndërthurte traditat kulturore mesdhetare me estetikën moderniste. Kodra mori një bursë nga Mbretëresha e Shqipërisë për të ndjekur Akademinë e Arteve të Bukura Brera në Milano, ku studioi me artistë të njohur si Carrà, Carpi dhe Funi. Stili i tij post-kubist u ndikua nga trashëgimia e pasur e atdheut të tij, si dhe nga takimet me Pablo Picasso dhe Paul Eluard. Kompozimet e tij vizionare ruhen në koleksione të rëndësishme, përfshirë Muzeun e Vatikanit.

Ibrahim Kodra (1918–2006, Albania) was a celebrated Albanian artist whose work bridged Mediterranean cultural traditions with modernist aesthetics. Kodra received a scholarship from the Queen of Albania to attend the Brera Academy of Fine Arts in Milan, where he studied under renowned artists such as Carrà, Carpi, and Funi. His post-Cubist style was influenced by the rich heritage of his homeland, as well as his encounters with Pablo Picasso and Paul Eluard. His visionary compositions are held in significant collections, including the Vatican Museum.

16.

Ivan Lovrenčić

(1917–2003, Kroaci) u diplomua nga Akademia e Arteve të Bukura në Zagreb në vitin 1940 dhe më vonë u bë profesor atje nga viti 1972 deri në vitin 1978. Ai ishte një piktur dhe artist grafik i njohur për qasjen e tij unike ndaj natyrës së qetë dhe skenave të brendshme intime. Punët e tij kanë një vijë spontane dhe ekspresive, të ngjashme me krijimtarinë e fëmijëve, ornamentacionin dekorativ popullor. Lovrenčić punonte kryesisht me laps, bojë dhe qymyr, me përdorim të rastit të akuarelit dhe aplikimeve me argjend ose ar. Përdorimi i tij emocionues i gjyrës dhe formës i jep subjekteve të tij një kuptim simbolik, shpesh duke eksploruar tema të thjeshtësisë dhe lirikës.

16.

Ivan Lovrenčić

(1917–2003, Croatia) graduated from the Academy of Fine Arts in Zagreb in 1940 and later became a professor there from 1972 to 1978. He was a painter and graphic artist known for his unique approach to still lifes and intimate interior scenes. His works have a spontaneous and expressive line, close to the creativity of children, folk decorative ornamentation. Lovrenčić primarily worked with pencil, ink, and charcoal, with occasional use of watercolors and silver or gold applications.

His evocative use of color and form imbues his subjects with symbolic meaning, often exploring themes of simplicity and lyricism.

17.

Lizzie Lundberg

(1928–2018, Suedi) ishte një piktoe dhe artiste grafike e njohur për motivet e saj gazmore dhe lozonjare të cilat shpesh përfshijnë tekste. Puna e saj lidhet ngushtë me jetën e përditshme, ku figurat e saj shprehin si humorin ashtu edhe introspeksionin. Pasioni i saj për artin filloi gjatë viteve të formimit të saj, duke çuar në një karrierë në edukimin publik përmes angazhimit të saj afatgjatë me Konstfrämjandet. Veprat e saj gjenden në koleksione të ndryshme, përfshirë Muzeun e Malmos dhe Muzeun e Artit Kalmar.

Lizzie Lundberg (1928–2018, Sweden) was a painter and graphic artist recognized for her whimsical and playful motifs, often incorporating texts. Her work is deeply intertwined to everyday life, with her figures expressing both humor and introspection. Her passion for art began during her formative years, leading to a career in public art education through her long-term engagement with Konstfrämjandet. Her works are held in various

collections, including the Malmö Museum and Kalmar Art Museum.

18.

Muslim Mulliqi

(1934–1998, Kosovë) mori të dyja gradat, atë të diplomës dhe të magjistraturës, në Akademinë e Arteve të Bukura në Beograd para se të kthehej në Kosovë në vitin 1961. Mulliqi ishte një figurë themelore në zhvillimin e artit modern në Kosovë, veçanërisht në pikturë. Ai u bë një nga figurat kyçe në themelimin e Akademisë së Arteve në Universitetin e Prishtinës, duke shërbyer si dekan i saj i parë në vitin 1974. Mulliqi është i njohur për veprat e tij të gjalla dhe ekspresive që gërshetojnë stilet impresioniste dhe ekspresioniste. Pikturat e tij, të lidhura thellë me peizazhin dhe historinë kulturore të Kosovës, janë të njohura në nivel kombëtar. Që nga viti 2001 Galerinë Kombëtare të Kosovës organizon një bienalen në nder të tij, e emëruar sipas tij.

Muslim Mulliqi (1934–1998, Kosovo) earned both his graduate and postgraduate degrees from the Academy of Fine Arts in Belgrade before returning to Kosovo in 1961. Mulliqi was a foundational figure in the development of modern art in Kosovo, particularly in painting. He became one of the key figures in establishing the Academy of Arts at the

University of Prishtina, serving as its first dean in 1974. Mulliqi is renowned for his vibrant, expressive works that blend impressionist and expressionist styles. His paintings, deeply connected to the landscape and cultural history of Kosovo, are celebrated nationally. Since 2001, the National Gallery of Kosovo has organized a biennial in his honor, named after him.

19.

Radoslav Musa Miketić

(1929, Kosovë) është një skulptor i njohur për kontributet e tij të rëndësishme në evolucionin e skulpturës në Kosovë. Stili i tij klasik figurativ, i cili vihet në pah veçanërisht në veprat e tij prej bronzi, pasqyron një mjeshtëri të teknikave tradicionale të skulpturës. Cikli i veprave i titulluar “Koka”, e krijuar në vitin 1974, është shembull i qasjes së tij ndaj formës dhe materialit. Katër prej këtyre skulpturave janë pjesë e koleksionit të Galerisë Kombëtare të Kosovës.

Radoslav Musa Miketić (1929, Kosovo) is a sculptor recognized for his significant contributions to the evolution of sculpture in Kosovo. His classic figurative style, particularly evident in his bronze works, reflects a mastery of traditional sculptural techniques. Miketić’s series titled “Head,” created in 1974, exemplify

his refined approach to form and material. Four of these sculptures are in the collection of the National Gallery of Kosovo.

20.

Helmtrud Nyström

(1939–2021, Gjermani/Suedi) është e njohur për pikturat dhe grafikat evokative që shpesh pasqyrojnë kopshte botanike dhe peizazhe të natyrës. Stili i saj artistik evoluoi për të kapur bukurinë e natyrës, duke ndërthurur përshkrime botanike të detajuara me kompozime imagjinative dhe atmosferike. Puna e saj dallohet për aftësinë për të evokuar si realizmin, ashtu edhe fantazinë, duke kombinuar dy pasionet e saj: arkitekturën e peizazhit dhe artin.

Helmtrud Nyström (1939–2021, Germany/Sweden) is known for her evocative paintings and print that often depicted botanical gardens and natural landscapes. Her artistic style evolved to capture the beauty of nature, blending detailed botanical depictions with more imaginative, atmospheric compositions. Her work is distinct for its ability to evoke both realism and fantasy, combining her two passions: landscape architecture and art.

21.

Sava Sandić

(1915–2016, Serbi) u diplomua në Akademinë e Arteve të

Bukura në Beograd. Ai u dallua për portretizimet e tij intime dhe të stilizuara shprehëse të formës njerëzore. Sandić punoi kryesisht me forma figurative dhe materiale tradicionale, duke u përqendruar në pastërtinë e vijës dhe esencën e trupit njerëzor. Arti i tij ndërthur përjetësinë e idealeve klasike me shprehjen moderne.

Sava Sandić (1915–2016, Serbia) graduated from the Academy of Fine Arts in Belgrade. He was distinguished for his intimate and expressively stylized portrayals of the human form. Sandić worked primarily with figural forms and traditional materials, focusing on the purity of line and the essence of the human body. His art bridges the timelessness of classical ideals with modern expression.

22.

Nysret Salihamixhiqi³

(1931-2011, Kosovë) është një nga artistët më të rëndësishëm modernistë në Kosovë. Me preferencën për primitiven, tjetërsimin gazmor të figurave si fëmijërore, peizazhet e tij, linjat, përdorimin e ngjyrave, Salihamixhiqi tërhiqej qartazi nga teknikat dhe idetë që qëndronin në themel të surrealizmit dhe të art brut-it. Ndonëse nuk mund të mohohet brendësia e kompozimeve të tij piktorike, Salihamixhiqi duket se ka

qenë më pak i magjepsur nga vetë pavetëdija sesa nga universet alternative që ajo mund të sjellë në jetë. Që nga vitet 1960 e tëhu, iu përkushtua krijimit të një tjetër bote më se njerëzore, duke iu referuar praktikës së tij si “lojë”.

Nysret

Salihamixhiqi (1931- 2011, Kosovo) is one of Kosovo's foremost modernist artists. With his preference for the primitive, the blithe alterity of his child-like figurations, his landscapes, his lines, his use of colour, Salihamixhiqi was clearly drawn to the techniques and ideas underlying surrealism and art brut. While there is no denying the interiority of his pictorial compositions, Salihamixhiqi seems to have been less fascinated by the unconscious per se than by the alternate universes it can bring to life. From the 1960s onwards, he dedicated himself to the creation of a more-than-human otherworld, referring to his practice as “the game”.

23.

Zef Toçi

(1941–2021, Kosovë) u diplomua nga Shkolla e Lartë Pedagogjike në Prishtinë

³ Manifesta 14 Prishtina. “Nusret Salihamixhiqi.” Accessed September 1, 2024. <https://manifesta14.org/sq/participant/nusret-salihamixhiqi/>

dhe përfundoi studimet në pikturë në Akademinë Mbretërore të Arteve të Bukura në Bruksel në vitin 1972. Ai i përfundoi studimet pasuniversitare në Beograd në vitin 1981. Toçi është i njohur për stilin e tij surrealist, i cili evoluoi gjatë viteve. Veprat e tij të hershme karakterizoheshin nga peizazhet natyrore dhe portretet, por në vitet 1990 arti i tij mori një ton më dramatik dhe simbolik. Veprat e tij të vona shquhen për një përbërës të fortë shpirtëror dhe surrealist, me figura që duket se lidhen me dimensionet qiellore.

Zef Toçi (1941–2021, Kosovo) graduated from the Higher Pedagogical School in Prishtina and earned a degree in painting from the Royal Academy of Fine Arts in Brussels in 1972. He completed his postgraduate studies in Belgrade in 1981. Toçi is known for his evolving surrealist style. His early works were characterized by natural landscapes and portraits, but by the 1990s, his art adopted a more dramatic and symbolic tone. His later works are marked by a strong spiritual and surreal component, featuring figures that seem to connect with celestial dimensions.

24.

Fevzi Tüfekçi

(1948, Kosovë/ Turqi) u diplomua në Degën e Pikturës në Akademinë

e Arteve të Bukura të Stambollit në vitin 1975. Ndërmjet viteve 1992 dhe 2013, ai punoi si ligjërues në Fakultetin e Arteve të Bukura të Universitetit Mimar Sinan. I njohur për kompozimet e tij abstrakte që theksojnë harmoninë dhe balancën, puna e Tufekçi karakterizohet nga integrimi i elementeve kaligrafike në gjuhën e tij vizuale. Qasja e tij ndaj formës, gjithmonë duke marrë parasysh parimet estetike, transformon kaligrafinë në një stil abstrakt modern.

Fevzi Tüfekçi (1948, Kosovo/ Turkey) graduated from the Department of Painting at the Academy of Fine Arts in Istanbul in 1975. Between 1992 and 2013, he worked as a lecturer at Mimar Sinan University Faculty of Fine Arts. Known for his abstract compositions that emphasize harmony and balance, Tüfekçi's work is characterized by the integration of calligraphic elements into his visual language. His approach to form, always mindful of aesthetic principles, transforms calligraphy into a modern abstract style.

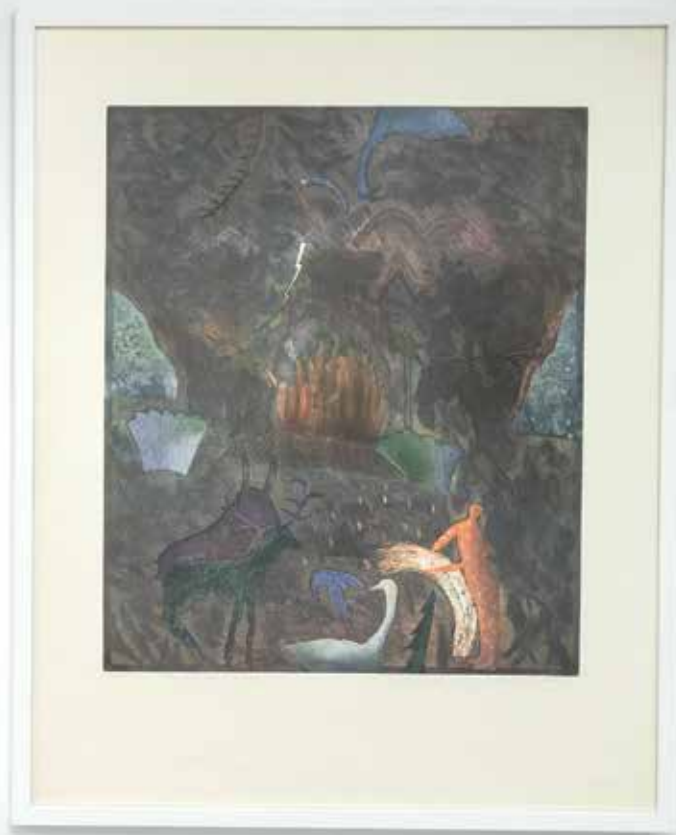
Pamjet të Ekspozitës
Exhibition Views
81—1116

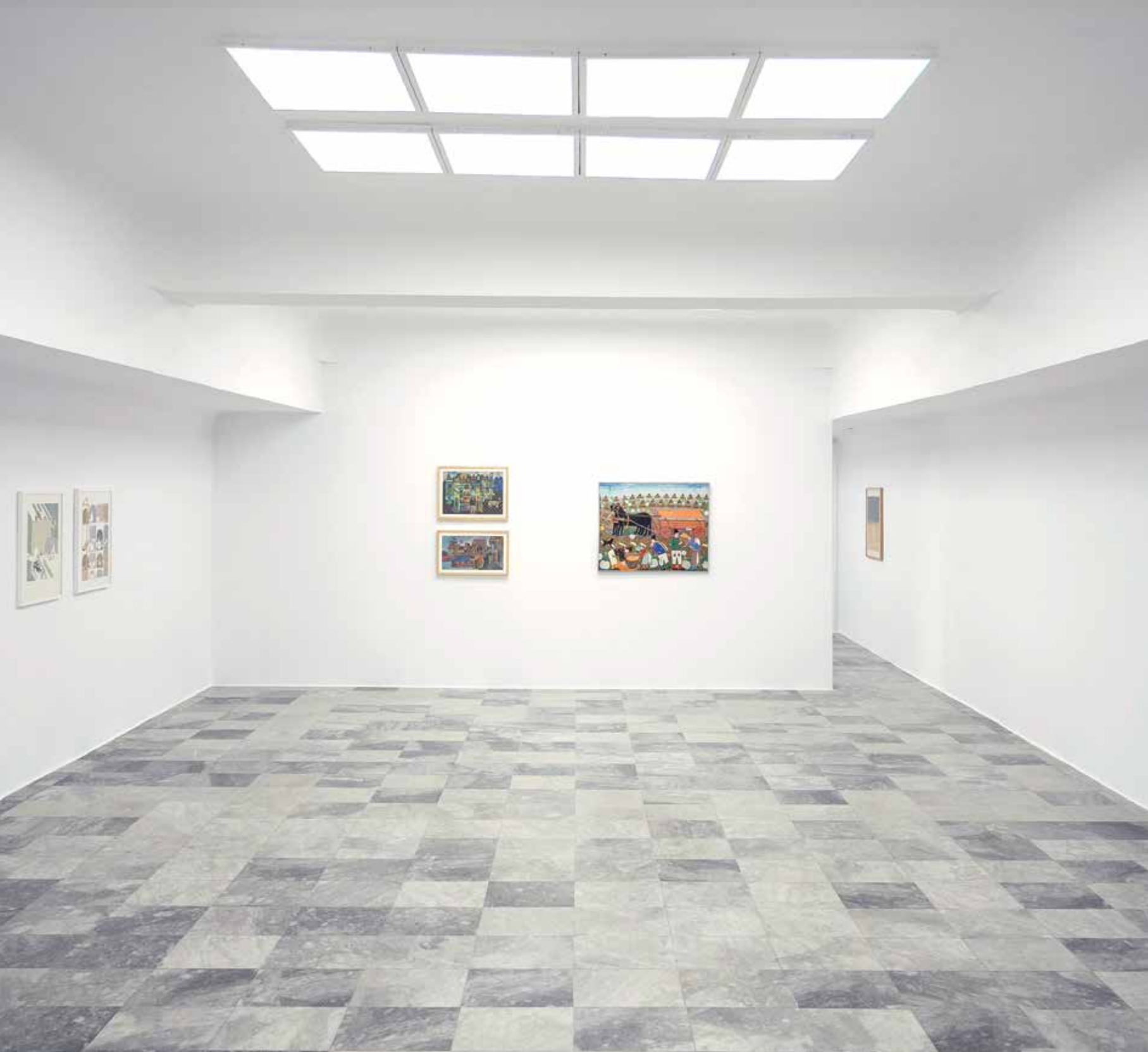

Indeksi
Index
117—124

1
Mikel Gjokaj (1946)
Pa titull/ Untitled, 1977
grafikë/ print
60×50 cm

2
Mikel Gjokaj (1946)
Pa titull/ Untitled, 1977
grafikë/ print
50×60 cm

3
Nysret Salihamixhiqi (1931–2011)
Figura/ The Figure, 1978
pikturë/ painting
74×98 cm

4
Nysret Salihamixhiqi (1931–2011)
Kalorësi/ The Horseman, 1965
pikturë/ painting
87×104 cm

5
Helmtrud Nyström (1939–2021)
*Dëshmitarët e martesës/
Wedding witnesses*, 1986
technikë e kombinuar/
mixed media
75.5×68 cm

6
Helmtrud Nyström (1939–2021)
*Festimi i të korrave/
The Harvest Celebration*, 1985
technikë e kombinuar/
mixed media
80.5×64 cm

7
Zoran Karalejić (1937)
Pa titull/ Untitled
skulpturë/ sculpture
30×34×21 cm
42×50×28 cm

8
Zoran Jovanović Dobrotin
(1942–2016)
Zogjtë/ Birds, 1981
grafikë/ print
55×75 cm

9
Zoran Jovanović Dobrotin
(1942–2016)
Zogu IV/ Bird IV, 1968
grafikë/ print
55×75 cm

10
Zoran Jovanović Dobrotin
(1942–2016)
Zogjtë/ Birds, 1981
grafikë/ print
75×53 cm

11
Zoran Jovanović Dobrotin
(1942–2016)
Zogjtë/ Birds, 1981
grafikë/ print
56×75 cm

12
Zoran Jovanović Dobrotin
(1942–2016)
Zogjtë/ Birds, 1981
grafikë/ print
53×75 cm

13
Zoran Jovanović Dobrotin
(1942–2016)
Zogu III/ Bird III
grafikë/ print
78×106 cm

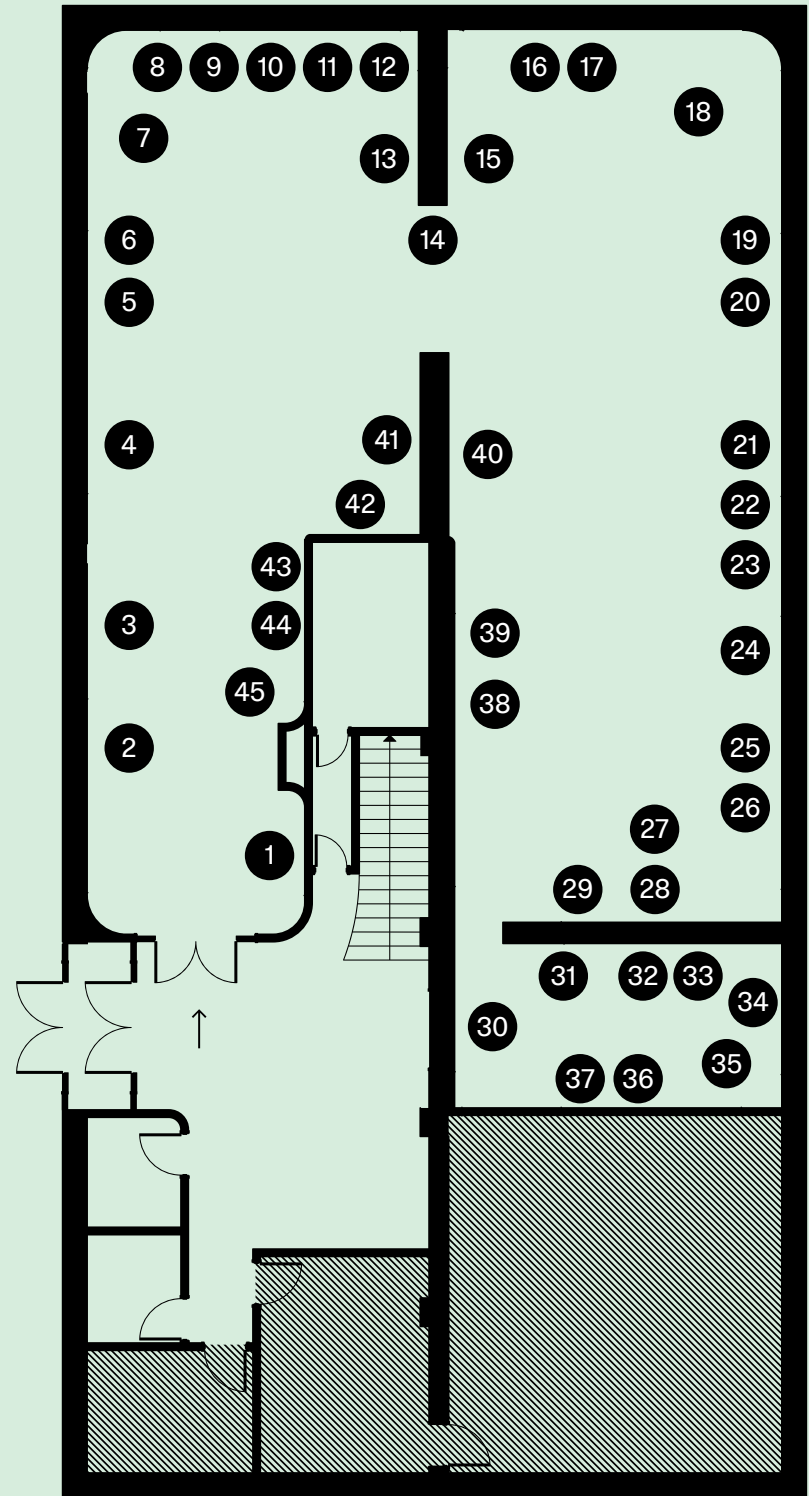
14
Agim Çavdarbasha
(1944–1999)
Zogu/ Bird, 1975
skulpturë/ sculpture
32×32×26 cm

- 15**
Emir Dragulj (1939–2002)
Kalorësi dhe kulla/ The Horseman and the Tower, 1981
teknikë e kombinuar/
mixed media
75×53 cm
- 16**
Bogdan Borčić (1926–2014)
Bregu i detit/ Sea Shore, 1976
teknikë e kombinuar/
mixed media
76×56.5 cm
- 17**
Bogdan Borčić (1926–2014)
Lutje/ Prayer, 1977
teknikë e kombinuar/
mixed media
76×56.5 cm
- 18**
Radoslav Musa Miketić (1929)
Pa titull/ Untitled, 1978
skulpturë/ sculpture
164×93×157 cm
- 19**
Ivan Lovrenčić (1917–2003)
Vjeshta/ Autumn, 1981
teknikë e kombinuar/
mixed media
44.5×62.5 cm
- 20**
Ivan Lovrenčić (1917–2003)
Macja/ The Cat, 1981
teknikë e kombinuar/
mixed media
62.5×44.5 cm
- 21**
Zoran Jovanović Dobrotin (1942–2016)
Geni/ The Dog, 1974
grafikë/ print
53×75 cm
- 22**
Hyrije Krypa (1945)
Macet/ Cats, 1981
grafikë/ print
53.5×75 cm
- 23**
Hyrije Krypa (1945)
Peshku/ The Fish, 1980
grafikë/ print
53.5×75 cm
- 24**
Ibrahim Kodra (1918)
Tre peshqit/ The Three Fishes, 1960
litografi/ lithography
65×48.5 cm
- 25**
Fevzi Tüfekçi (1948)
Pëllumbi II/ The Pigeon II, 1982
grafikë/ print
51×74 cm
- 26**
Fevzi Tüfekçi (1948)
Pëllumbi I/ The Pigeon I, 1982
grafikë/ print
51×74 cm
- 27**
Nysret Salihmixhiqi (1931–2011)
Pa titull/ Untitled
pikturë/ painting
59×42 cm
- 28**
Nysret Salihmixhiqi (1931–2011)
Pa titull/ Untitled
pikturë/ painting
56.5×32 cm
- 29**
Florika Ket (1920–1995)
Ngarkimi i misrit/ Loading of Corn, 1968
pikturë/ painting
99×80 cm
- 30**
Hysni Krasniqi (1942)
Xixëllonjat/ Fireflies, 1978
akuatintë/ aquatint
76×56 cm
- 31**
Isak Asllani (1945)
Bariu/ The Shepherd
pikturë/ painting
80×64 cm
- 32**
Sava Sandić (1915–2016)
Zogjtë dhe lopët/ Birds and Cows, 1985
skulpturë/ sculpture
27×30 cm
- 33**
Adem Kastrati (1933–2000)
Loja/ Game, 1973
pikturë/ painting
63×50 cm
- 34**
Isak Asllani (1945)
Çerdhja/ The Nest
pikturë/ painting
32×26 cm
- 35**
Zoran Karalejić (1937)
Zogu/ The Bird, 1974
skulpturë/ sculpture
42×50×28 cm
- 36**
Adem Kastrati (1933–2000)
Nëna me femijë në ahër/ A Mother with Her Child in the Stable, 1989
pikturë/ painting
81×65 cm
- 37**
Sava Sandić (1915–2016)
Delet/ Sheeps, 1985
skulpturë/ sculpture
27×30 cm
- 38**
Lizzie Lundberg (1928–2018)
Kafshët e vogla/ Little Animals, 1986
teknikë e kombinuar/
mixed media
41×40 cm
- 39**
Helmtrud Nyström (1939–2021)
Fryma mbi tokë/ Wind on the land, 1982
teknikë e kombinuar/
mixed media
75.5×63 cm
- 40**
Tahir Emra (1938–2024)
Shitësi i Pulave/ Chicken Seller, 1978
pikturë/ painting
70×80 cm
- 41**
Zef Toçi (1941)
Marimanga/ Spider, 1978
pikturë/ painting
142×102 cm
- 42**
Muslim Mulliqi (1934–1998)
Zogu/ The Bird
pikturë/ painting
70×100 cm

43
Stevan Knežević (1940–1995)
I shëmtuari/ The Ugly One, 1976
grafikë/ print
30×30 cm

44
Stevan Knezević (1940–1995)
Trubadur/ Troubadour, 1973
teknikë e kombinuar/
mixed media
30×30 cm

45
Dragoljub Adžić (1941)
Ikarus, 1974
qeramikë/ ceramic
60×30×23 cm

Galeria Kombëtare e Kosovës
National Gallery of Kosovo

Nga Koleksioni: *Kur qeniet takohen*
From the Collection: *When Species Meet*

Kuruar nga/ Curated by
Hana Halilaj

Asistent kuratorial/ Curatorial Assistant
Shkamb Jaka

Dizajni grafik/ Graphic design
Studio Permanent—
Nita Salihu Hoxha

Botuar nga/ Published by
Galeria Kombëtare e Kosovës
National Gallery of Kosovo

Shtypi/ Print
Shtypshkronja Blendi

Copyright 2024

ISBN 978-9951-806-32-9

Rr. Agim Ramadani, nr. 360
10000 Prishtinë, Kosovë

galeriakombetare-rks.com

Mbështetur nga Ministria e
Kulturës, Rinisë dhe Sportit
Supported by the Ministry
of Culture, Youth and Sport

Stafi i Galerisë Kombëtare të Kosovës/ National Gallery of Kosovo staff members:

Alisa Gojani Berisha, U.D. Drejtoreshë/ Interim Director; Hana Halilaj, Kuratore/ Curator; Naim Spahiu, Koordinator i Ekspozitave/ Exhibitions Coordinator; Skender Xhukolli, Teknik i Ekspozitave/ Exhibition Technician; Enver Bylykbashi, Fotograf/ Photographer, Engjëll Berisha, Koordinator për marrëdhënie ndërkombëtare/ Coordinator for International Relations; Vlora Hajdini Hajrullahu, Koordinatore për Edukim, Hulumtim dhe Publikim/ Coordinator for Education, Research, and Publications; Shkamb Jaka, Koordinator për Media dhe Marrëdhënie me Publikun/ Coordinator for Media and Public Relations; Mexhide Maxhuni, Financiere/ Finance Officer; Elsa Morina, Zyrtare Administrative/ Administration Officer, Majlinda Zogaj, Zyrtare Ligjore/ Legal Officer; Xhevat Rrahmani, Kujdestar i Sallës Ekspozuese/ Exhibition Hall Attendant; Valdet Sylja & Mentor Abdullahu, Roje Nate/ Security guards.

Të gjitha të drejtat e rezervuara. Asnjë pjesë e këtij botimi nuk mund të ribotohet, riprodhohet, ose përdoret në asnjë formë ose me mjete elektronike, mekanike dhe të tjera, të njohura ose të shpikura në vijim, duke përfshirë fotokopjimin dhe regjistrimin pa lejen me shkrim të mbajtësit e të drejtave të autorit.

All right reserved. No part of this publication may be reprinted or reproduced or utilized in any form or by electronic, mechanical, and other means, now known or hereafter invented, including photocopying and recording without the written permission of the copyright holders.

Katalogimi në botim – (CIP)
Biblioteka Kombëtare e Kosovës “Pjetër Bogdani”

9 789951 806329

Dragoljub Adžić
Isak Asllani
Bogdan Borčić
Agim Çavdarbasha
Emir Dragulj
Tahir Emra
Mikel Gjokaj
Zoran Jovanović Dobrotin
Adem Kastrati
Florika Ket
Zoran Karalejić
Stevan Knezević
Hysni Krasniqi
Hyrije Krypa
Ibrahim Kodra
Ivan Lovrenčić
Lizzie Lundberg
Muslim Mulliqi
Radoslav Musa Miketić
Helmtrud Nyström
Sava Sandić
Nysret Salihamixhiqi
Zef Toçi
Fevzi Tüfekçi

